

Mučenici Širokog Brijega i Mostara

Mučenici koji su dali svoj život za vjeru i za sve nas važan su dio naše prošlosti. Njihova smrt pod strašnim okolnostima tema je prisutna još i danas, godinama poslije strašnog zločina. Ono najvažnije je da su toliko ljubili Boga i bili mu predani da su položili svoj život za njega. Tako su dokazali da su uistinu živjeli s Kristom i suprotno od današnjih ljudi, nisu ga htjeli zaniijekati. U Drugom svjetskom ratu ubijeno je čak 66 franjevac, a to je samo dio ratnog stradanja svećeničkog klera u Bosni i Hercegovini. Najstrašniji od svega je način na koji su ubijani, naime spaljivani su živi i pod okovima bačeni u rijeku Neretvu. To nije smrt dostojna bilo kakvog čovjeka a pogotovo ne Isusovih službenika, ratnih anđela. Pitanje koje se često postavlja je: "Kako su umrli franjevci?" Ali u mojim očima ono pitanje koje uistinu treba postaviti je: "Koji je uzrok njihove smrti?" jer je upravo to pitanje srž svega. Uzrok njihove smrti je nesebična ljubav prema Bogu, odanost i vjernost kakvu danas nažalost rijetko susrećemo. Crkva je uvijek na poseban način voljela mučenike. Razlog leži u tome što su oni toliko živjeli za Krista i u Kristu da su bili spremni na kocku staviti sve, pa i vlastiti život. Prihvatili su sve životne nedaće, živjeli za vjeru, ali i krvavim pečatom Crkve umrli za ono za što su živjeli. Trudili su se da ljubav od Boga primljena bude darovana drugima, da se širi i umnožava... Najveću hvalu i slavu zaslužuju svojim nesebičnim pomaganjem tada neobrazovanom hercegovačkom puku, promicali su ne samo vjeru nego i kulturu te pismenost na ovim prostorima. Zahvaljujući njima nismo ostali ljudi bez jezika, bez kulture, bez povijesti. Nažalost nismo se još udostojali vratiti im za sve

dobro koje su učinili jer danas čovjek kršćanin ne živi s Bogom ni upola onoliko koliko bi trebao.

Al vrcnuti će iskra iz vašeg kременa! Ja vjerujem, ja znam! Ta zar da uzaludu sve žrtve vam i mučeništva budu?

Tin Ujević, Hrvatskim mučenicima.

Moje srce je duboko potreseno našom povijesti i smrti franjevacā, ali ono što najviše želim naglasiti je da je potrebno ujediniti se ponovno, potrebno je živjeti u Božjoj ljubavi jer jedino je to pravi put. Žrtve koje su na svojim plećima nosile tada teški teret Crkve i bili stubovi našeg zajedništva, ne smiju ostati samo prošlost, nego se njihovim primjerom moramo voditi u sadašnjosti, trebaju nam biti zvijezda vodilja u svim teškim životnim trenucima.

Za najvrjednije stvari se podnosi najveća žrtva. Život na zemlji je svakako prolazan, stvarni život nas tek očekuje u Božjem Kraljevstvu. Ovi junaci, hercegovački franjevci, a i svi mučenici Drugog svjetskog rata, zasigurno su zavrijedili svoje mjesto uz Gospodina, svoje kraljevstvo u nebeskim odajama i život u ljubavi, sreći i blagostanju. Na boljem su mjestu, mjestu bez rata, slabosti duha, gladi i raznoraznih poroka. Na mjestu vječnog sunca. Njihova je žrtva neizmјerna, ali vjerujem da je njihova nagrada još veća. Neka im je vječna hvala i slava!

Mučenici Širokog Brijega:

Mate fra Marko Barbarić Lesko, Petar fra Stanko Kraljević, Ivan fra Ivo Slišković, Nikola fra Krsto Kraljević, Dr. Nikola fra Arkandeo Nuić, Dr. Bože fra Dobroslav Šimović, Mirko fra Tadija Kožul, Ljubo fra Borislav Pandžić, Jerko fra Žarko Leventić, Bože fra Viktor Kosir, Ante fra Stjepan Majić, Ivan fra Ludovik Radoš, Jozo fra Andrija Jelčić, Ante fra Bonifacije Majić, Ivan fra Radoslav Vukšić, Jakov fra Fabijan Paponja, Mijo fra Leonard Rupčić, Fra Miljenko Ivanković,

Jerko fra Melhior Prlić, Jozo fra Fabijan Kordić, Marijan fra Mariofil Sivrić.

Mostarski mučenici:

Dr. Grga fra Leo (Leon) Petrović, Jozo fra Grgo Vasilj, Ivan fra Jozo Bencun, Franjo fra Bernardin Smoljan, Franjo fra Kažimir Bebek, Ivan fra Rafo Prusina, Josip fra Nenad Venancije Pehar.

Anamarija Ćorić, III.2